

Տոմսակները կանխաւ կ'ծախուին
կալանճառ Մովսէս աղա փառազեա-
ն խոնութը . Օրթագիւղ , թաշ նէր-
կպան թիւ 116 :

այլընտրաց չբացադիտել տեսիլներ տիրի Լա-
քին, պաշտա մեզհէպէրտէն օլանլար
իլէ, բերֆէքսիօնիսթիլէր պէյնիտէ
պուլունան պէօյիւք պիր ֆարք շու
տուրքի, պուլունար Ալլահ վէ ինսան
թարաֆընտան վազ իտիլէն հէր նէվի
գալանիին պիր թարաֆ իտէրէք, ճան-
լարըն իսթէտիկինի եարմագլըղը ճա-
յիզ կէօրմէքտէ տիրէր. չիւնքի պուլն-
լարըն ճանլարընտա, Հոգին—Սուրբ
պուլունտուրունտան, հէր նէվի կիւ-
նահտան արի պուլունմագտա իմիլէր
Պապա Նոյիս պիր քէրրէ պուլ էսասը
գապուլ իթտիքտէն սօնրա, գահվէ-
լէրի վէ մէյիտանէլէրի կէզէրէք, սէր-
հօյլարը վէ խրսրըղարը պաշընա թօփ-
լամահա, վէ « մատամ քի պէնիմ էմ-
նիլէթ իթտիկիմ Ալլահտա, պէնիմ
գուրթարապիլմէքիքտէն բէք չօգ զի-
եատէ գուլվէթ ու գուտրէթ վարտըր,
արթըգ պէն հիւ, չէյթմանըն իղվասըն-
տան գօրգալմըքըմ » տիմէկէ պաշլա-
մըշ տըր :

Մէրգուլմ պուլ լագըրտըլարըյլա տի-
մէք իսթէմիշ տիր քի, պիր ատամ
պիր քէրրէ Լէւլէտէ տէֆթէրինէ գայտ
իտիլտիքտէն սօնրա, հէր նէ խէթա
վէ կիւնահ տախի իլէսէ, պիլա ճէգա
գալաճագ տըր, լաքին, մէգըրիւր տէֆ-
թէրէ կէյմէքիք իգպալինէ նայիլ օլ-
մագլըղըն ուսուլ ու տէրէճէսի նէ տիր
Պուլտա հիւ պիր կիւճիւք եօգ տուր
ազիլիլի կիւ եալընըգ արդու խտէն ա-
զիլէր սըրասընա կէյէպիլիւր . տուա
վէ իպատէթ կիպի չէյլէրին քեաֆֆէ-
սինի պօշա չըգարմըշլար տըր . էլվիթիւր
քի պիր ատէմ պիր սուրէթի ալէնիտէ
օլտուղու հալտէ, եէնի գանտունու թա-
նըմըշ օլտուղունու իգրար իլլէսին, ա-
նինտէ կիւնահ էսիլլիլինտէն գուր-
թուլաճաղընտա, վէ քէնտի ճանընըն
լէքէյի խէթատան արի վէ թէմիզ օ-
լաճաղընտա իլթիպան ճալիզ տէյիլ
տիր(1) :

(Տէկաֆ)

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Գալաթա սարաֆլարընտան պիրի-
սի, պիր պուլուգ միլեօն լիրա պէտէլ
իլէ, թիւթիւն իմթիեաղընըն քէնտի-
նէ թէրք օլունմասընը հիւքիւմէթի
սէնիլէտէն իսթիտա իլլէմիլ իսէ տէ,
մէպաղը մէզպուրուն ազ պուլունմասը
հասէպի իլէ վիրիլմիլ օլմատըղը իլի-
տիլմիլ տիր :

—Իզմիրտէն ալընան հալատիսէ
կէօրէ, չէհիլ մէզքիւրտէ չիտտէթլի
սօվուգլար իլէ գար եաղմահա պաշլա-
մըշ տըր : Տէնիլլիտէ եաղան քիւլլի-
եթիլու գարտան, էլ վէ մագաղալա-
րըն գարուլարը գարանմըշ վէ Սամի-
քեար քէօյիւնտէ սօվուղուն չիտտէ-
թինտէն իքի քիլի տօնուպ, թէլէֆ
օլմուշ տուր :

—Պրուստան եաղըլտըղընա նէ-
զարէն, կէյէն բազար ախլամըք Գա-
եա պաշը մահալլէսիլինտէն ֆագըր վէ
պէշ նէֆէր ֆամիլեա սահիպի Հաճի
Խօրի իսմինտէ պիր զաթ, կէճէին
սաաթ պիր լատտէլէրինտէ, Մուրա-
տիլէ գապիլի մէրքէլինէ եագըն պիր
մէյիտանէ էօնիլունտէն կէյէր իքէն, պիր
գաշ նէֆէր քիմէսնէլէրին, սէրիօշ օլ-
տուրըլարը հալտէ միւնաղաա իտիպ,
վուրըլալ տէօյիլտիւ քիլէրիի կէօր-
տիւքտէ, սայիր պիր թագըմ ատամ

(1) Էլիւր պաշտա կիւճիւքիւր եօգ իսէ,
պուլ մէզէպին չօգ թէվապի պուլաճաղըն-
տա չիւքէն եօգ տուր, զիրա գաթէն հէր
եէրտէ այնի ախլազ պօղըգլուղու իլլ-
բու կիթմէքէ տիր :

լար իլէ պէրապէր թէվասալթ իտէ-
րէք, պուլարը թէսքին իթտիքտէն
սօնրա, մէրքէզէ կիտիպ, չափուլուն
հուզուրունա չըգար լիլէ « էֆէնտիմ »,
պուլարտա գան օլուեօր տա, սիզ պի-
լա գայտ տուրուեօրունուգ « տէր .
մէզքիւր քէլամլար, չափուլուն մէրգու-
մուն նէֆսինէ աղըր կէլիպ, էթրա-
ֆընտաքի գապիլիեթլէրէ, « թուլուն
չու կեալուրուն » տէմէսինին իւզէրինէ,
մէրգուլմ Խօրի պիր թագըրիպ գօշա-
րագ էվինէ տիւչէպիլմիլ տիր, ֆա-
գաթ, մէրգուլուն արգասընտան պիր
թագըմ գապիլիեթլէր գօշուպ, խա-
նէսինի պասարլար, վէ տարպը չէ-
տիտ վէ գըլըճ արգասը իլէ տէօյի-
րէք սիւրիւքէեթէրէք, եարը ճանլը
մէրքէզէ կէօթիւրիւպ, չափուլ աղա-
նըն էօնիլունէ պըրագըլար . պիլարէ,
քեաֆֆէթէն, գուլվէթի հիսսիլլէրի-
նի դայպ իլլէտիլի հալտէ, իրիսթիան-
տէն տէօրթ քիլի վէ ֆամիլեալը չըլ-
չըպալագ պուլունա լալպ էվինէ կէօթիւր-
միլչէր վէ երիմի տէօրթ սաաթ սօն-
րա, ֆէնա էօյիւմէ լուհունու թէս-
լիմ իլլէմիլ տիր :

Պատէհու հէքիմ կէթիլիլիպ, քէչֆ
վէ մագալաթալըն եաղտըմըշլար իսէ
տէ, հէքիմ տամլատան էօլտիւ տէյի
եաղտը տիլէրէք, էհալի քանի օլմա-
եքպ, միւթէվէֆայի մէրգուլուն լաշէ-
սինի հիւքիւմէթ տայիլէսինէ կէօթիւր-
մէք իւզըրէ, տէֆն իթմէյի իսթէմէ-
միլչէր իսէ տէ, պիր կէօրիւ չըգմըշ վէ
պաշը պէրէ վէ գանլար իլլինտէ օլտու-
ղունու պիր մահէլլէսիլ իպալթը քեա-
ֆի օլտուղուն հալտէ հասըլը սօղտուղու
թօքրաղա գօեուպ կիթմիլչէր տիր :

—Սագըզ ատասընտան եաղըլտըղընա
նէզարէն չիլէք իլլէթի պիր միւտտէթ
տուրմուշ իսէ տէ, չիմտի եէնիտէն
քէսպի չիտտէթ իտէրէք, իլլէթի մէզ-
քիւրտէն թուլթուլան ատէմիլ հէյիե-
թիլի վէ ինսանլըգ սեֆաթընը պօգ-
մագտա վէ թուլթուլանլարտան բէք
աղլէրի գուրթուլապիլմէքտէ իմիլ :

—Սագըզ Մըսըր վալիսի Ապպաս
բաշունըն միւթէվէֆա վալիտէսինին
միրգատը իւզէրինէ գօնուլաճագ մէր-
մէր թաշ, միւզէյիեթ սուրէթտէ իմալ
օլունմագ իւզըրէ, Տէրսատտէթէ սը-
բարըշ օլունմուշ տուր :

—Կէյէն հաֆթա վէֆաթ իտէն կի-
րիտլի Մուսթաֆա բաշունըն միւթա-
սարըք օլտուղուն ճէսիմ վարիէթի,
նիգամը չէրիլէ թէվֆիդան էվալալա-
րընա թագսիմ օլունմահա պաշլամըշ
տըր : Միւթէվէֆայի միւշարիլլէյի
պիր չօգ էմլագ վէ ագարէթ սահիպի
օլտուղուն կիպի, Տէրսատտէթտէ, սէ-
նէվի օն պին իրա կէթիլիլ իքի ատէտ
տէյիլմէնի վէ Րումէլիտէ թէքէ տէ-
լէնի Ալի բաշա վէրէսէսինտէն սաթըն
ալընմա 30 փարէ չիթթիլի պուլուն-
տուղուն իլիտիլմիլ տիր :

—Պա իրատէյի սէնիլէ, պուլ տէ-
ֆա Պէյօղլու մուլթասարըքիլըլտա,
5.000 շշուգ գատար տալալարը ֆասլ
ու թէսլիլէ իթմէք իւզըրէ, պիր մէհ-
քէմէ քիւլատը էմր օլունմուշ տուր :

Մ Ի Ո Ի Թ Ի Ի Ն

ՄԱՐԴԱԿԱՅԻՆ ԱԶԳԻ

Բնագիններէն ոմանք մարդկային
ազգը 15 տարեքր ցեղերու կը բաժնեն,
ոմանք 7, այլք 5, և այլք 3 : Այս
վերջինը ամենէն պարզն լինելով հոս
միայն զայն կը յիշեմք : Ըստ այսու եր-
եակ դուրթեան աշխարհիս համայն
բնակիչը կը բազկանան կովկասեան,
Մոնկոլեան և Եթովպեան ցեղերէ :

յայնժամ միւս ցեղերը այս երեքին
ծիւղերը կը սեպուին :

Մարդկային ցեղերուն մէկգմէկէ ու-
նեցած զանազանութիւնը ոմանց առիթ
է տուած ամեն մէկ ցեղի համար զատ
զատ նախածնողքներ լինտուլ : Այն
թանցրաշուրթն, բրդամոգ ուտափակ
—քիթ Եթովպացին, դեղնագոյն, լայն
—երես և նեղ ու ծուռ աչքերով Մոն-
կոլն սպիտակ և շնորհափայլ կովկաս-
եանին հետ եղբայրացեալ և ասոնց ա-
մենուն հայրն Ագամ՝ և մայրն Եւան է
ըսել— յիրաւի ոմանց համար դժուա-
րագոյն է քան մարդս և կապիկն եղ-
բայր են ըսել :

Այս խնդրոյս լուծման համար պար-
տիմք լաւ որոշել թէ բնագինութեան
մէջ տեսակ (սքէճիէս) և ցեղ (րասսէ)
բաւերն ո՞ր և ինչպէս մէկգմէկէ կը
տարբերին :

Օրէնք մ'ունի բնութիւնը որով թէ
անգործարանաւոր և թէ գործարա-
նաւոր մարմինք տեսակներու և ցեղե-
րու կը բաժնուին : Անգործարանաւոր-
աց համար այս օրէնքը բիւրեղացու-
մը և մարմնոյ քիմիական կազմակեր-
պութիւնն է : Գործարանաւորը— ուս-
տի նաեւ մարդս— ոչ թէ միայն իրենց
սերունդն յառաջ տանիլ կարող լինե-
լու են այլ նաեւ նոցա (սերնդոց) մէջ
իրենց իսկական պատկերն և տիպը
(թիբուս) անաղաւեալ պահելու են :
Ձին և էշը տարբեր տեսակ են . զի նո-
ցա սերունդը—չօրին—անկարող է ի-
րեն նման սերունդը արտադրել : Մարդ-
կային ցեղերն ինչպէս որ ալ իրարու
հետ խառնուին սերունդ արտադրելու
կարողութիւնը իրենց մէջ կը կրեն .
ուստի նոցա (ցեղերուն) մէջի տարբե-
րութիւնը իշուն և ձիուն զանազանու-
թեանը պէս չէ, կամ ուրիշ խօսքով
տարբեր տեսակներ չեն կազմեր նոքա,
այլ տարբեր երկիրներու ձիերու մէ-
կըզմէկէ զանազանելուն նման է, կամ
այլով բանիւ մարդիկ գոյնով, գլխու
ձեւով, մեծութեամբ և մազերով ի-
րարմէ կը զանազանին և ցեղի կը կազ-
մեն : Ասոր պատճառը կլիմայի և կեն-
ցաղալարութեան որպիսութիւնն է :
Ասկէ քանի մի հազար տարի առաջ Ե-
ղած Հայերը և Յոյները տարակոյս չկայ
որ արդի ժամանակիններէ բոլորովին
տարբեր էին եթէ ոչ մեր և Յունաց
պատմութեան վրայ չէ հնար վստա-
հիլ : Կլիման և կենցաղալարութիւնը
զմեզ (և շատ ուրիշ ազգեր) մեր նախ-
նիքներէն զանազանած են :

Սակայն այս ցեղերուն տարբերու-
թիւնը երբեմն այնքան նուրբ է որ շատ
ազգաց համար դեռ բնագինք չեն գի-
տել որոշապէս թէ ո՞ր ցեղին կը վե-
րաբերին : Նաեւ լաւ գիտնալու ենք
որ կենդանեաց ցեղերուն մէջ աւելի
մեծ տարբերութիւն կայ քան թէ
մարդկանց . այսու ամենայնիւ Ե-
թէ ամեն տեսակ շուններէն մէկ մէկ
հատ առնենք և տղու մը ցոյց տանք
ամենուն ալ շուն անունը պիտի ապ :

Մարդկային ցեղերուն միութիւնը
աւելի հաստատ կապացոյցանէ լեզ-
ուաց քննութիւնը :

Ամեն ազգաց մէջ լեզուներու կազ-
մութեան ազգականութիւն մը տես-
նուած է : Կան բաւեր որ մի և նոյն
արմատն ունին և ուստի մի և նոյն կիզ-
րնական աղբիւրէն բղխած լինելու են
նաեւ ազգաց բաւերութիւնը որքան
նման են մէկգմէկու . և յիրաւի ապալ
հաստատ ապացոյց մը կը սեպուի բո-
լոր մարդկանց միութեանը : Սրբազան
մատենից պատմութիւններն Հիւսիսա-
յին Ամերիկայի Հնդկներուն մէջ դեռ

տկար արձագանք կուտան : Ասոնք յի-
րաւի անմեկնելի կըլլային եթէ մարդ-
կանց միութիւնը ուրանային :

Վերջապէս սրտերնուս մէջ զգացում
մը կը կրեմք որով բոլոր մարդիկ իբր
եղբայր կը նկատեմք . և ասոր վրայ
կը կայանան բոլոր մարդասիրական
ձեռնարկութիւնք որ առանց խտրու-
թեան և զանազանութեան ազգի և
լեզուի, գոյնի և ձեւի, կրենք, լոկ
որովհետեւ մարդ են և ուստի մեր եղ-
բայրները :

Այս և ասոր նման ապացոյցներ կը
հաստատեն մարդկային ազգին միու-
թիւնը և երեւելի բնագինք ինչպէս
Հայլէր, Լիննէ, Պիւֆօն, Գիւլիէ,
Պուլմէնպախ, Վալիէր, Հոմպօթ ևն.
ասի բնագինած են, իսկ նորա—հակա-
ռակորդներն ինչպէս Վայց, Բէռլէ
ևն. գոնէ սորա հնարաւորութեանը
կը զիջանին :

Կան նաեւ ոմանք որ ծաղրելով կը
հարցնեն թէ երկու մարդիկներէ աշ-
խարհս ինչպէս լեցաւ և թէ այս եր-
կուքին սերունդներն ինչ ճամբով աշ-
խարհիս շորս կողմը տարածուեցան :
Ասոնց պատասխանն ալ ուրիշ անգամ
Գ. Պաղտասարեան

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Երեկ ազգային Ընդհ. Ժողովոյ ԼԶ.
նիստը տեղի ունեցաւ : Ատեանը բաց-
ուեցաւ ժամ 8 ին :

Նախորդ նիստին մէջ յուշուած կը-
րօնական ժողովոյ ընտրութեան խնդ-
րէն սկսելով նախ և առաջ, Պէկեան
էֆէնտի խօսիլ սկսաւ, ու Աղաբեկեան
Մարկոս էֆէնտիին կրօնական ծողովոյ
ընտրութեան նկատմամբ յայտնած
կարծիքին դէմ, բոլորովին հակառակը
պնդեց, այն է կրօն. ժողովոյ ինչպէս
առաջները, նոյնպէս ալ հիմա լոկ կր-
օնականներէ կազմուի : Սոյն առա-
ջարկութեան դէմ Աղաբեկեան Մար-
կոս էֆէնտին . Պէկեան էֆէնտինը բ-
սածները սխալ ըմբռնան մը հետեւու-
թիւն համարելով, առաջարկեց վերա-
տին կ'արդալ ու բացատրել նախորդ
նիստին մէջ յայտնած կարծիքը, բայց
Ժողովոյ կողմէն չբնդուուեցաւ :

Սոյն խնդրոյն նկատմամբ երեսիլու-
խանք գլխաւոր երկու կարծիք յայտ-
նեցին, ոմանք Աղաբեկեան Մարկոս
էֆէնտիին յուշած «կրօն. ժողովոյ մէջ
աշխարհական ալ գտնուելու» խնդրը,
սահմանադրութեան վերաքննութեան
ատեն յուղել ուզելով, ներկայ սահ-
մանադրութեան համաձայն կրօն. Ժո-
ղովոյ ընտրութիւնը առաջարկեցին, ու-
մանք ալ յիշեալ խնդրը քուէի դնե-
լով՝ այս կամ ոչ Ժողովոյ վերջնական
որոշումը խնդրեցին :

Բայց դժբաղդաբար խնդրը եր-
կար վիճաբանութեանց ենթարկուելով
առանց վերջնական որոշում մը տրուե-
լու, ատեանը գոցուեցաւ ժամ 10 ին :

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԻՐ

ԵՌՆԱՆ

Աթինա 14 յուն.

Վիւքէլա իսթիֆա իթտի :

ՈՒՂԱՆՊԻՂՏԱՆ

Պարբէշ 4 յուն.

Սէնաթօ մէճիլիսի, զաթէն գամարա
թարաֆընտան թահսին օլունան տէմիր
իօլ մուհէտէսինի թատիգ իտէճէք
տիր :

ՍԱՀԻՂ ՂԱԶԻՍԻ

ԿԱՐԱՊԵՏ Զ. ՓԱՆՈՍՅԱՆ

Գալտիտատ Բէնճէմիլի բազարընտա
հօ. 29 իքսի խանընտա :